

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ББК 74.00+74.212 М34

За редакцією доктора педагогічних наук, професора *С. Т. Золотухіної*

*Затверджено Вченою радою Харківського
державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди*

Матеріали науково-практичної конференції молодих вчс- М34
них за 2002 рік / За редакцією проф. С.Т. Золотухіної. — Харків: «ОВС»,
2003. — 84 с.

Матеріали конференції присвячені сучасним освіті й технологіям. Розглядаються
питання дидактики сучасної середньої та школи вищої професійної підготовки у вищих
навчальних закладах, становленні й розвитку педагогічних ідей і концепцій .

Для спеціалістів в галузі педагогіки, вчителів, вихователів, студентів педагогічних
вузів.

ті»; мати «чітку, просту і ясну мову», бо «недоречна пишномовність, незрозуміла дітям, відштовхне їх від учителя».

Слід зауважити, що ці вимоги часто повторювались майже дослівно в європейській педагогіці в епоху Відродження, впливаючи, таким чином, на розвиток проблеми педагогічного спілкування.

А.І. Прокопенко

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Актуальною проблемою педагогіки вищої школи є підвищення ефективності управління педагогічною системою вищого закладу освіти. В цій системі діють два види управління: соціальне і педагогічне. Соціальне управління розглядається як зовнішній вплив на систему, а педагогічне — внутрішній. Засоби педагогічного управління створюють ієрархічну систему. Верхній рівень ієрархії належить компонентам педагогічної системи (цілі, педагогічні принципи, зміст, методи, організаційні форми спільної діяльності), верхній — дидактичним засобам, що дозволяють організувати процес управління навчанням. Соціальне управління здійснює свій вплив на компоненти педагогічної системи. В цьому полягає взаємозв'язок соціального і педагогічного управління в педагогічній системі вищого закладу освіти. Забезпечення оптимального балансу між ними є пріоритетною проблемою педагогічної науки.

Системотворюючим компонентом педагогічної системи, на який спрямовано дію соціального управління, є зміст освіти. В.Г. Кремень у статті «Філософія освіти ХХІ століття» пише: «Потребує зміни сам зміст навчання... з урахуванням людиноцентристських тенденцій треба, не зменшуючи можливості пізнання природи і світу, надати більшу можливість для пізнання людини, її психофізіологічних, та життєдіяльнісних особливостей, для індивідуального самопізнання» [1, с. 6]. У зв'язку з цим соціальне управління повинно мати ознаки стра-тегічності та перспективності, що забезпечить розвиток педа-

гогічної системи на перспективу, на майбутнє. Засобами перспективного соціального управління є план, програма, доктрина тощо.

Аналіз програми «Освіта» та Національної доктрини розвитку освіти України XXI століття показав, що принципи гуманізації природовідповідності, демократизації, науковості та ін. є тією основною ланкою педагогічної системи, яка реалізує взаємозв'язок соціального і педагогічного управління.

Педагогічна система вищого закладу освіти функціонує в умовах інтеграції, диференціації, стандартизації, багаторівневості, фундаметалізації, неперервності, наступності і глобалізації. Нові технології навчання і виховання мають бути розроблені з урахуванням вищевказаних умов.

Література

1. **Кремень В.Г.** Філософія освіти XXI століття / Освіта України № 102—103 28 грудня 2002 р. — С. 6-7.